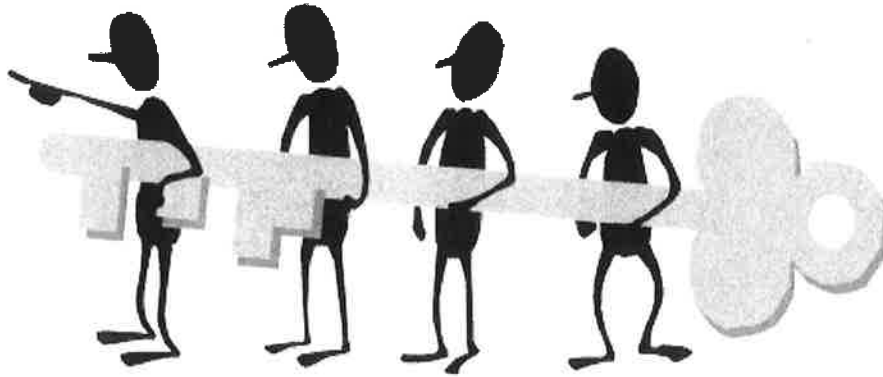

Verbetersleutel

a Vergelijk en vul in. Kies uit: <, > of =.

$5,51 < 8,51$

$2,821 > 0,97$

Het getal met de meeste gehelen is het grootste getal.

$10,20 < 102,5$

$64,0 = 64$

$4,120 < 4,210$

$1,555 > 1,505$

Evenveel gehelen? Vergelijk de cijfers na de komma rang per rang.

$6,025 < 6,250$

$13,09 < 13,90$

$3,100 = 3,100$

$8,800 > 8,756$

Geef beide getallen evenveel cijfers na de komma door aan te vullen met nullen.

$18,210 > 18,111$

$20,061 < 20,600$

b

Rangschik de getallen zoals gevraagd.

6,853 – 6,835 – 6,654

$6,853 > 6,835 > 6,654$

8,55 – 8,38 – 8,54 – 8,51

$8,38 < 8,51 < 8,54 < 8,55$

9,40 – 9,49 – 9,04

$9,49 > 9,4 > 9,04$

5,272 – 5,722 – 5,270 – 5,227

$5,227 < 5,27 < 5,272 < 5,722$

4,20 – 4,19 – 4,02

$4,02 < 4,19 < 4,2$

6,300 – 6,030 – 6,033 – 6,303

$6,303 > 6,3 > 6,033 > 6,03$

a Vul aan wat ontbreekt.

$\begin{array}{r} 0,7 \\ / \quad \backslash \\ 0,3 \dots 0,4 \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,8 \\ / \quad \backslash \\ 0,2 \dots 0,6 \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,9 \\ / \quad \backslash \\ 0,1 \dots 0,8 \end{array}$
$\begin{array}{r} 5,3 \\ / \quad \backslash \\ 5 \dots 0,3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 7,2 \\ / \quad \backslash \\ 7 \dots 0,2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 4,4 \\ / \quad \backslash \\ 4 \dots 0,4 \end{array}$

$3,1 + 0,9 = 4$

$4,4 + 0,6 = 5$

$5,6 + 0,4 = 6$

$8,2 + 0,8 = 9$

$7,3 + 0,7 = 8$

$6,7 + 0,3 = 7$

$2,5 + 0,5 = 3$

$0,8 + 0,2 = 1$

b Tel op. Noteer de som.

Je mag de stapjes noteren, als je dat handig vindt.

Wissel de termen van plaats, als je dat handig vindt.

Maak de kommagetallen gelijk van rang door ze na de komma aan te vullen met nullen.

Optellen tot op 0,1:

$4,7 + 0,5 = 5,2$

$0,6 + 13,2 = 13,8$

$3,8 + 4,1 = 7,9$

$6,7 + 3,3 = 10$

$5,9 + 1,6 = 7,5$

Optellen tot op 0,001:

$5,29 + 4,4 = 9,69$

$4,89 + 9 = 13,89$

$10,3 + 2,07 = 12,37$

$3,65 + 0,101 = 3,751$

$6,4 + 2,055 = 8,455$

$$\begin{array}{l} 4,7 + 0,5 = 5 + 0,2 = 5,2 \\ 5 \quad 0,3 \quad 0,2 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 5,29 + 4,40 = 9,29 + 0,40 = 9,69 \\ 9,29 \quad 4 \quad 0,40 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 3,8 + 4,1 = 7,8 + 0,1 = 7,9 \\ 7,8 \quad 4 \quad 0,1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 10,30 + 2,07 = 12,30 + 0,07 = 12,37 \\ 12,30 \quad 2 \quad 0,07 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 6,7 + 3,3 = 9,7 + 0,3 = 10 \\ 9,7 \quad 3 \quad 0,3 \end{array}$$

$3,650 + 0,101 = 3,751$

$$\begin{array}{l} 5,9 + 1,6 = 6,9 + 0,6 = 7 + 0,5 = 7,5 \\ 6,9 \quad 1 \quad 0,6 \quad 7 \quad 0,5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 6,400 + 2,055 = 8,400 + 0,055 = 8,455 \\ 2 \quad 0,055 \end{array}$$

a Vul aan wat ontbreekt.

$\begin{array}{r} 0,9 \\ / \quad \backslash \\ 0,7 \quad 0,2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,4 \\ / \quad \backslash \\ 0,1 \quad 0,3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,7 \\ / \quad \backslash \\ 0,2 \quad 0,5 \end{array}$
$\begin{array}{r} 2,8 \\ / \quad \backslash \\ 2 \quad 0,8 \end{array}$	$\begin{array}{r} 8,5 \\ / \quad \backslash \\ 8 \quad 0,5 \end{array}$	$\begin{array}{r} 4,4 \\ / \quad \backslash \\ 4 \quad 0,4 \end{array}$

$$9,4 - 0,4 = 9 \qquad 4,7 - 0,7 = 4$$

$$6,3 - 0,3 = 6 \qquad 7,1 - 0,1 = 7$$

$$5,5 - 0,5 = 5 \qquad 3,6 - 0,6 = 3$$

$$8,2 - 0,2 = 8 \qquad 1,8 - 0,8 = 1$$

b Trek af. Noteer het verschil.
Je mag de stapjes noteren, als je dat handig vindt.

Maak de kommagetallen gelijk van rang door ze na de komma aan te vullen met nullen.

Aftrekken tot op 0,1:

$$7,6 - 0,9 = 6,7$$

$$8 - 2,3 = 5,7$$

$$6,6 - 4,5 = 2,1$$

$$9,1 - 5,8 = 3,3$$

$$4 - 2,3 = 2 - 0,3 = 1,7$$

Aftrekken tot op 0,001:

$$4,84 - 2,6 = 2,24$$

$$5 - 3,48 = 1,52$$

$$6,8 - 0,525 = 6,275$$

$$7,6 - 4,11 = 3,490$$

$$9 - 0,147 = 8,853$$

$$7,6 - 0,9 = 7 - 0,3 = 6,7$$

$$4,84 - 2,60 = 2,84 - 0,60 = 2,24$$

$$8 - 2,3 = 6 - 0,3 = 5,7$$

$$5 - 3,48 = 2 - 0,48 = 1,60 - 0,08 = 1,52$$

$$6,6 - 4,5 = 2,6 - 0,5 = 2,1$$

$$6,800 - 0,525 = 6,275$$

$$9,1 - 5,8 = 4,1 - 0,8 = 4 - 0,7 = 3,3$$

$$7,600 - 4,110 = 3,600 - 0,110 = 3,490$$

a Even opwarmen. Noteer de som of het verschil.

$$23\,700 + 300 = 24\,000$$

$$65\,200 + 5\,000 = 70\,200$$

$$51\,000 + 900 = 51\,900$$

$$46\,000 + 4\,000 = 50\,000$$

$$28\,400 + 600 = 29\,000$$

$$79\,400 - 9\,000 = 70\,400$$

$$25\,600 - 300 = 25\,300$$

$$84\,310 - 10\,000 = 74\,310$$

$$96\,230 - 200 = 96\,030$$

$$51\,750 - 50\,000 = 1\,750$$

b Dit lukt ook. Reken uit.

Noteer de stapjes, als je dat handig vindt.

$$38\,700 + 400 = 39\,100$$

$$18\,600 + 5\,000 = 23\,600$$

$$85\,400 + 12\,000 = 97\,400$$

$$24\,000 + 39\,000 = 54\,000 + 9\,000 = 63\,000$$

$$45\,600 + 1\,800 = 46\,600 + 800 = 47\,400$$

$$65\,000 + 6\,000 = 71\,000$$

$$13\,000 - 2\,500 = 11\,000 - 500 = 10\,500$$

$$91\,000 - 4\,000 = 87\,000$$

$$52\,000 - 200 = 51\,800$$

$$83\,000 - 16\,000 = 73\,000 - 6\,000 = 67\,000$$

$$50\,000 - 1\,050 = 49\,000 - 50 = 48\,950$$

$$64\,000 - 18\,000 = 54\,000 - 8\,000 = 46\,000$$

a Los op. Noteer het product.

$$6 \times 6\,000 = 36\,000$$

$$300 \times 70 = 21\,000$$

$$50 \times 500 = 25\,000$$

$$9\,000 \times 0 = 0$$

$$29 \times 100 = 2\,900$$

$$40 \times 80 = 3\,200$$

$$6\,300 : 9 = 700$$

$$32\,000 : 4 = 8\,000$$

$$25\,000 : 5 = 5\,000$$

$$14\,000 : 2\,000 = 7$$

$$40\,000 : 800 = 50$$

$$72\,000 : 90 = 800$$

Denk aan de tafels.
Dan lukt het vanzelf!

b Bereken het product. Je mag tussenstappen noteren.

$$13\,000 \times 6 = 60\,000 + 18\,000 = 78\,000$$

$$7 \times 2\,700 = 14\,000 + 4\,900 = 18\,900$$

$$8\,050 \times 4 = 32\,000 + 200 = 32\,200$$

$$5 \times 9\,008 = 45\,000 + 40 = 45\,040$$

c Bereken het quotiënt. Je mag tussenstappen noteren.

Splits het deeltal in getallen die je handig kunt delen door de deler!

$$65\,000 : 5 = 13\,000 \quad \longrightarrow (50\,000 : 5) + (15\,000 : 5) = 10\,000 + 3\,000 = 13\,000$$

$$24\,096 : 3 = 8\,032 \quad \longrightarrow (24\,000 : 3) + (90 : 3) + (6 : 3) = 8\,000 + 30 + 2 = 8\,032$$

$$72\,560 : 8 = 9\,070 \quad (72\,000 : 8) + (560 : 8) = 9\,000 + 70 = 9\,070$$

$$32\,400 : 4 = 8\,100 \quad (32\,000 : 4) + (400 : 4) = 8\,000 + 100 = 8\,100$$

BLOK 10**1 EEN BREUK NEMEN VAN EEN GROOTHEID EN EEN GETAL**

Gebruik de breukvragen!

a Los op met de breukvragen.

Kleur $\frac{2}{8}$ van deze strook.

Hoe groot is het geheel? (Meet de strook.)

16 cm

In hoeveel gelijke delen moet ik verdelen? (N)

8 delen

Hoe groot is één deel?

16 cm : 8 = 2 cm

Hoeveel delen moet ik nemen? (T)

2 delen

Hoeveel is dat samen?

2 x 2 cm = 4 cm

Kleur $\frac{4}{5}$ van deze strook.

15 cm : 5 = 3 cm

en

4 x 3 cm = 12 cm

b Los op.

1 800

$$\begin{array}{r} / \quad | \quad \backslash \\ \hline 600 \quad 600 \quad 600 \\ \hline 1\ 200 \end{array}$$

$\frac{2}{3}$ van 1 800
is 1.200

$$\frac{2}{3} \text{ van } 1\ 800 \rightarrow 1\ 800 : 3 = 600 \text{ en } 2 \times 600 = 1\ 200$$

$$\frac{6}{8} \text{ van } 4\ 000 \rightarrow 4\ 000 : 8 = 500 \text{ en } 6 \times 500 = 3\ 000$$

$$\frac{4}{7} \text{ van } 5\ 600 \rightarrow 5\ 600 : 7 = 800 \text{ en } 4 \times 800 = 3\ 200$$

$$\frac{8}{9} \text{ van } 3\ 600 \rightarrow 3\ 600 : 9 = 400 \text{ en } 8 \times 400 = 3\ 200$$

BLOK 10

3 BREUKEN GELIJKWAARDIG MAKEN OF VEREENVOUDIGEN

a Vul aan. Ga in de breukenmuurtjes op zoek naar gelijkwaardige breuken.

1							
$\frac{1}{2}$				$\frac{1}{2}$			
$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{4}$	
$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$

$$\frac{1}{2} = \frac{2}{4}$$

$$\frac{2}{8} = \frac{1}{4}$$

$$\frac{6}{8} = \frac{3}{4}$$

$$1 = \frac{8}{8}$$

$$\frac{2}{4} = \frac{4}{8}$$

$$\frac{1}{2} = \frac{2}{4}$$

b Maak deze breuken gelijkwaardig. Vul de teller of de noemer aan.

$$\frac{2}{3} = \frac{8}{12}$$

(x 4)

$$\frac{7}{8} = \frac{14}{16}$$

(x 2)

$$\frac{10}{4} = \frac{5}{2}$$

(: 2)

$$\frac{8}{20} = \frac{2}{5}$$

(: 4)

c Ga maar door! Teken de pijltjes zelf, als je dat handig vindt.

$$\frac{1}{4} = \frac{4}{16}$$

(x 4)

$$\frac{1}{2} = \frac{15}{30}$$

(x 15)

$$\frac{90}{100} = \frac{45}{50}$$

(: 2)

$$\frac{21}{28} = \frac{3}{4}$$

(: 7)

$$\frac{14}{35} = \frac{2}{5}$$

(: 7)

$$\frac{3}{7} = \frac{12}{28}$$

(x 4)

$$\frac{12}{14} = \frac{6}{7}$$

(: 2)

$$\frac{30}{50} = \frac{3}{5}$$

(: 10)

d Schrijf deze breuken zo eenvoudig mogelijk.

$$\frac{4}{18} = \frac{2}{9}$$

(: 2)

$$\frac{15}{25} = \frac{3}{5}$$

(: 5)

$$\frac{40}{80} = \frac{1}{2}$$

(: 40)

$$\frac{25}{100} = \frac{1}{4}$$

(: 25)

$$\frac{9}{27} = \frac{1}{3}$$

(: 9)

$$\frac{14}{49} = \frac{2}{7}$$

(: 7)

Om een breuk te vereenvoudigen, deel je teller en noemer zo vaak als je kunt door eenzelfde getal.

BLOK 10

4 BREUKEN ORDENEN EN OP EEN GETALLENAS PLAATSEN

a

Zet de breuken in de juiste volgorde. Het breukenmuurtje kan je helpen.

$\frac{1}{3}$		$\frac{1}{3}$		$\frac{1}{3}$	
$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$
$\frac{1}{9}$	$\frac{1}{9}$	$\frac{1}{9}$	$\frac{1}{9}$	$\frac{1}{9}$	$\frac{1}{9}$

$$\frac{1}{6} - \frac{1}{3} - \frac{1}{9}$$

$$\frac{1}{3} > \frac{1}{6} > \frac{1}{9}$$

$$\frac{4}{9} - \frac{8}{9} - \frac{3}{9}$$

$$\frac{3}{9} < \frac{4}{9} < \frac{8}{9}$$

b

Zet deze breuken in de juiste volgorde.

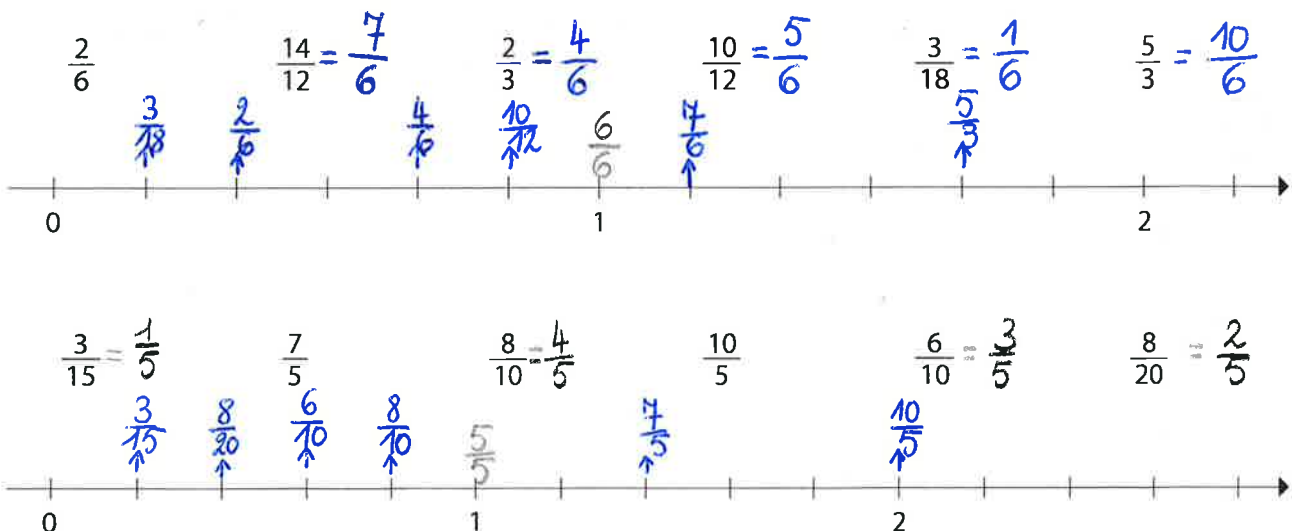
<p>Dezelfde teller? De breuk met de kleinste noemer is het kleinst /grootst.</p>	$\frac{1}{2} - \frac{1}{6} - \frac{1}{3}$ $\frac{1}{2} > \frac{1}{3} > \frac{1}{6}$	$\frac{2}{5} - \frac{2}{7} - \frac{2}{6}$ $\frac{2}{7} < \frac{2}{6} < \frac{2}{5}$
<p>Dezelfde noemer? De breuk met de grootste teller is het kleinst /grootst.</p>	$\frac{5}{9} - \frac{3}{9} - \frac{10}{9}$ $\frac{3}{9} < \frac{5}{9} < \frac{10}{9}$	$\frac{2}{7} - \frac{6}{7} - \frac{5}{7}$ $\frac{6}{7} > \frac{5}{7} > \frac{2}{7}$

c

Noteer de breuken op de juiste plaats op de getallenas. Maak ze eerst gelijkwaardig.

Tel het aantal delen tussen 0 en 1. Zo bepaal je de noemer.

Maak breuken met een andere noemer eerst gelijkwaardig. Dat lukt door teller en noemer te vermenigvuldigen met (of delen door) eenzelfde getal.

Taal

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

1 Lees deel 1 van het verhaal.

Frutseldag

Hoi!

Vandaag heb ik vooral heerlijk in mijn modderpoel liggen rollen. De schapen kwamen allemaal kijken. Schapen zijn heel grappig. Ze doen alles samen. Ik denk dat ze stiekem ook wel in de modder willen rollen. Maar dan blijft de modder aan hun vacht kleven en dan worden ze zo

5 zwaar dat ze zich niet meer kunnen bewegen. Haha!

Daarna ga ik naar Eend. Ik vraag hem wat hij me wilde vertellen vlak voordat ik onder de rode bestelbus rende. Eend zegt dat hij het bewijs heeft dat Kitty alleen maar doet alsof ze aardig is.

Een paar dagen geleden zag hij Kitty met een van de vogels uit de boom in haar bek. Hij zegt dat ze met de vogel naar de oude schuur rende, maar toen hij erachteraan ging, zag hij haar wel en het vogeltje niet.

10 Ik zeg dat ik niet begrijp wat daar verkeerd aan is.

"Is het je dan niet opgevallen dat het stiller en stiller wordt 's morgens?" vraagt hij.

"En hoe denk je dat dat komt?"

"Nou, door Kitty natuurlijk", zeg ik. "Zij heeft ze gevraagd om niet zo'n kabaal te maken

15 omdat ik er wakker van word."

2 Wie is de hoofdfiguur in dit tekstdeel?

- Big
- Eend
- Vogel
- Kat Kitty

3 Hoe komt het dat het 's morgens stiller en stiller wordt?

Kitty heeft ze gevraagd om niet zo'n kabaal te maken.

4 Nummer de gebeurtenissen chronologisch.

- 2** Big rolt in zijn modderpoel.
- 3** Big gaat naar Eend.
- 1** Eend ziet Kitty met een vogel in haar bek.

5 Lees deel 2 van het verhaal.

Rare dag

Hoi!

Het is midden in de nacht en er is zojuist iets heel gek gebeurd. Ik ben een beetje bang, maar dat mag je tegen niemand zeggen!

Ik werd wakker omdat ik een vreemd zoemend geluid hoorde.

- 5 Ik draai me om en kijk door het gaatje dat in de achterwand zit om te zien waar dat vreemde geluid vandaan komt. De hemel is pikzwart, maar ik kan net iets zien wat op een grote zwarte vleermuis lijkt. Om de boom cirkelt een grote vleermuis met een lange staart. Ik hou niet van vleermuizen. Deze jaagt me de stuipen op het lijf. Ik heb er nog nooit een gezien met zo'n lange staart, en hij maakt zo'n gek geluid.
- 10 Ik draai weg van het kijkgaatje, rol me op in mijn bed en schrijf in mijn dagboek terwijl ik wacht tot hij wegvliegt.
Ik geloof dat hij nu weg is – pfff! Ik hoop dat hij nooit terugkomt.

Bron: De superfantastische avonturen van Big, Emer Stamp

6 Schrijf op hoe de vleermuis eruitziet en wat voor geluid hij maakt.

*De vleermuis is groot, zwart, en heeft een lange staart.
De vleermuis maakt een vreemd zoemend geluid.*

7 Nummer de gebeurtenissen chronologisch.

- 4** Big schreef in zijn dagboek.
- 1** Big werd midden in de nacht wakker.
- 3** Big zag een grote vleermuis.
- 2** Big keek door het gaatje in de achterwand.

8 Is het verhaal fictie of non-fictie? Leg uit.

Het verhaal is fictie, omdat een big niet kan schrijven in een dagboek.

9 Lees de taalweter.

1 Wat is een oorzaak? En een gevolg?

Een gevolg heeft altijd een oorzaak. En een oorzaak heeft altijd een gevolg. De oorzaak komt altijd eerst, daarna pas het gevolg.

- Bv. **oorzaak** → **gevolg**
 ontzettend veel regen → overstromingen
 slechte oogst → hongersnood
 boeiende juf → geïnteresseerde leerlingen

Heb je het weer niet begrepen?

10 a Onderstreep in de vetgedrukte zin van oefening 5 de oorzaak.

b Markeer in de vetgedrukte zin van oefening 5:

GEEL het gevolg.

11 a Onderstreep telkens de oorzaak.

b Markeer telkens:

GEEL het gevolg.

- 1 Big was moe. Daardoor kon hij goed slapen.
- 2 Omdat het donker was, kon hij kon de vleermuis niet goed zien.
- 3 Big kan Kitty niet goed verstaan door het lawaai.

1

Waaruit bestaat een zin?

Een zin bestaat heel vaak uit een onderwerp en wat er over dat onderwerp wordt gezegd (= de rest van de zin).

Bv. Na deze les zijn we heel slimme kinderen.

Had je ooit gedacht dat we het onderwerp van een zin zouden zijn?

Over wie of waarover wordt er in de zin iets gezegd?
Wat is het onderwerp?

we

Wat wordt er in de zin over het onderwerp gezegd?
(= de rest van de zin)

zijn heel slimme kinderen na deze les

1

Wat is een onderwerp?

In een zin zeggen we iets over iemand of iets. Waarover of over wie wordt er iets gezegd in de zin? Dat is het onderwerp van die zin.

Bv. De jachtluipaard is het snelste dier.

> Over wie of waarover wordt in die zin iets gezegd?

Of: Wie doet/is/wordt er iets?

→ Over **de jachtluipaard**.

→ De jachtluipaard is het onderwerp van de zin.

> Wat wordt er gezegd over de jachtluipaard?

Of: Wat doet/is/wordt het onderwerp?

→ Dat de jachtluipaard het snelste dier is (**is het snelste dier**).

De meester geeft Max gelijk.

> Over wie of waarover wordt in de zin iets gezegd? Of: Wie doet/is/wordt er iets?

→ Over **de meester**.

→ De meester is het onderwerp van de zin.

> Wat wordt er gezegd over de meester? Of: Wat doet/is/wordt het onderwerp?

→ Dat hij Max gelijk geeft (**geeft Max gelijk**).

De jachtluipaard is het snelste dier!

1

Welk zinsdeel zegt wat of hoe het onderwerp is of wordt?

b

Welk werkwoord (*zijn* of *worden*) + welk ander woord zeggen wat of hoe het onderwerp is of wordt?

Bv. Ik ben ziek.

Ik word morgen kampioen.

Duid dit werkwoord + het andere woord (of woorden) altijd aan met een roze markering. Onderstreep de persoonsvorm.

1

Wat is een zinsdeel?

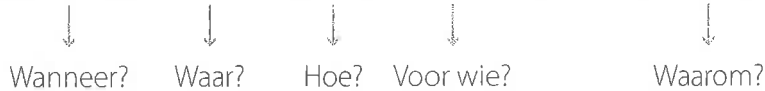
b

Een **zinsdeel** is een deel van een zin. Een zinsdeel bestaat uit één woord of uit een woordgroep. Je kunt in een zin niet enkel zeggen wat of wie iemand is of wat iemand doet. Een zin kan ook extra informatie bevatten. Ook die informatie staat in een zinsdeel.

Een zinsdeel in de rest van de zin geeft een antwoord op vragen zoals:

- > (aan/voor) Wie? > Wanneer? > Waarom?
- > Hoe? > Waar? > ...

Bv. Ik heb gisteren bij onze buren goed voor de baby gezorgd omdat ...

Vertel eens:
Waar was het?
Hoe? Met wie?
Wanneer?

1

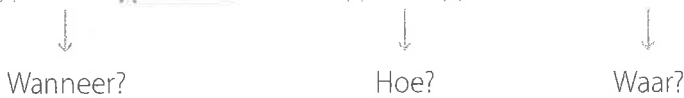
Hoe kan ik zinnen aanvullen of afbouwen?

b

Je kunt een zin **aanvullen** door zinsdelen toe te voegen.

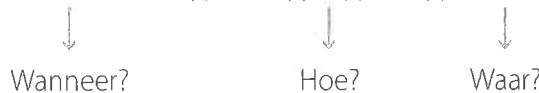
Bv. Vampiers zwerfen.

→ 's Nachts zwerfen vampiers gillend over verlaten begraafplaatsen.

Je kunt een zin **afbouwen** door zinsdelen weg te laten.

Bv. De kinderen hoorden midden in de nacht wolven luid huilen in het bos.

→ De kinderen hoorden wolven huilen.

De zinsdelen die je toevoegt of weglaat, geven antwoord op vragen zoals:

- > Waar? > Hoe? > Waarmee?
- > Wanneer? > Waarom? > ...

2 a Markeer in elke zin:

GEEL het **onderwerp**.

ROZE het **werkwoord of de werkwoorden** die zeggen **wat het onderwerp doet of wat ermee gebeurt**.

b Onderstreep in elke zin de persoonsvorm.

Tip: vind je het moeilijk? Zoek en herlees de taalweter 'Welk zinsdeel zegt wat het onderwerp doet of wat ermee gebeurt?' of bekijk het filmpje op Bingel.

- 1 Morgen **willen** Karen en Linda een fietstocht **maken** door Gent.
- 2 Ze **beginnen** bij de rivier de Leie.
- 3 Daarna **rijden** de dames naar het oude centrum.
- 4 Daar **zal** Jos ze **begroeten**.

3 a Markeer in elke zin:

GEEL het **onderwerp**.

ROZE het **werkwoord en de andere woorden** die zeggen **hoe of wat het onderwerp is of wordt**.

b Onderstreep in elke zin de persoonsvorm.

Tip: vind je het moeilijk? Zoek en herlees de taalweters 'Welk zinsdeel zegt wat of hoe het onderwerp is of wordt?' of bekijk het filmpje op Bingel.

- 1 Mijn konijn Jumper **is** lief.
- 2 Later **wordt** dat meisje tandarts.
- 3 Janneke en Jip **waren** fantastisch.
- 4 De toetsen **worden** moeilijker op het einde van het schooljaar.

4 Schrijf de zin opnieuw en vul aan met het gevraagde zinsdeel.

Tip: vind je het moeilijk? Zoek en herlees de taalweters 'Wat is een zinsdeel?' en 'Hoe kan ik zinnen aanvullen of afbouwen?' of bekijk de filmpjes op Bingel.

- 1 Patrick geeft zijn tablet. **Aan of voor wie?**

Patrick geeft zijn tablet aan de leerlingen.

- 2 Jij kunt gitaar spelen. **Hoe?**

Jij kunt prachtig gitaar spelen.

- 3 We gaan op schoolreis. **Waarheen?** en **Wanneer?**

We gaan in mei op schoolreis naar Walibi.

2

Onderwerp/rest van de zin	
In de gymzaal kun je goed sporten.	
Werkwoord(en) + bij zijn of worden: ander(e) woord(en)	Andere zinsdelen
<i>kun sporten</i>	<i>in de gymzaal</i> <i>goed</i>
	Wat? _____
	Waar? <i>in de gymzaal</i>
	Wanneer? _____
	Waarom? _____
	Aan of voor wie? _____
	Hoe? <i>goed</i>

3

Onderwerp/rest van de zin	
De kinderen willen een cadeaubon kopen voor de jarige juf.	
Werkwoord(en) + bij zijn of worden: ander(e) woord(en)	Andere zinsdelen
<i>willen kopen</i>	<i>een cadeaubon</i> <i>voor de jarige juf</i>
	Wat? <i>een cadeaubon</i>
	Waar? _____
	Wanneer? _____
	Waarom? _____
	Aan of voor wie? <i>voor de jarige juf</i>
	Hoe? _____

Spelling

1 Vul de woorden aan met *ou, au* of *ui*. Schrijf ze in de juiste kolom.

eenv. ou dig - lichtbl. au w - fl. au wgevallen - l. ui der - de g. ou dmijn - het w. ou d -
 oph. ou den - het besl. ui t - het z. ui den - hij kl. au tert - sn. au wen - het l. ui paard

ou

eenvoudig
 goudmijn
 woud
 ophouden

au

lichtblauw
 flauwgevallen
 klautert
 snauwen

ui

luider
 besluit
 zuiden
 luipaard

2 Vul de woorden aan met *ond, em, ig(e), (e)lijk(e)* of *lijks*. Schrijf ze op in de passende zin.

gisterenav. ond - de ad. em - heer. lijke - dage. lijks - de zomerav. ond -
 ongeduld. ig - de zeebod. em - zon. nige

- 1 heerlijke ijsjes
- 2 dagelijks buiten spelen
- 3 een zwoele zomeravond
- 4 ongeduldig wachten op de ijsjeskar
- 5 duiken naar de zeebodem
- 6 zonnige groetjes
- 7 gisterenavond mocht ik later naar bed.
- 8 Ik duik en hou mijn adem in.

3 Vul het vetgedrukte woord aan. Schrijf de zin over.

1 Mijn **do**er is jarig in de maand augustus.

Mijn dochter is jarig in de maand augustus.

2 De misdadiger **pl** een overval.

De misdadiger pleegt een overval.

3 Tijdens de **zoekt** moesten we een kompas gebruiken.

Tijdens de zoektocht moesten we een kompas gebruiken.

4 De kat **l** in haar mand te spinnen.

De kat ligt in haar mand te spinnen.

4 Maak een gekke zin. Gebruik de woorden in het kadertje.

1 jaa
de olifan
oerwou

➤ Tijdens de vakantie *jaagt de olifant in het oerwoud.*

2 onbewoon
eilan
tobus

➤ Tijdens de vakantie *rijdt de autobus naar een onbewoond eiland.*

3 chocoladetaar
twint
reusa

➤ Tijdens de vakantie *bak ik twintig reusachtige chocoladetaarten.*

4 zwemba
gevaar
tan pijn

➤ Tijdens de vakantie *is de chloor in het zwembad gevaarlijk voor mijn tandpijn.*

5 midderna
schat
tuinkab ter

➤ Tijdens de vakantie *zag ik om middernacht een schattige tuinkabouter.*

5 Vul de zinnen aan.

Let op: soms moet je verschillende spellingweters toepassen.

vrese - de re~~ch~~erhan~~de~~ - de superhel~~de~~ - de kampeerten~~de~~ - verbran~~de~~ - razen~~de~~ - snel -
de bran~~de~~ - wonde - verzorg~~de~~ - het appl~~de~~s

Tijdens de vakantie is een ongeluk snel gebeurd

In de maand juli ga ik op kamp. Dan koken we zelf voor onze kampeertent.

Maar een ongeluk is snel gebeurd. Tijdens het koken, heb ik mijn rechterhand

verbrand. Wat deed dat vreselijk veel pijn!

Razendsnel bracht de leider me naar het ziekenhuis.

De brandwonde werd verzorgd door de verpleger.

Hij is mijn superheld! Ik gaf hem een groot applaus.

tijd - jaar - de groo~~de~~ - ders - regelmaat - natuur

Tijdens de vakantie je talenten ontdekken

Jaarlijks logeer ik enkele weken bij mijn grootouders aan zee.

We bezoeken dan regelmatig een museum.

De tentoonstelling van Magritte is tijdelijk en natuurlijk

willen oma en opa dit niet missen.

het plafon~~de~~ - het talen~~de~~ - afschuw~~de~~ - pracht~~de~~ - geluk~~de~~ - a~~de~~ - eraf - heer~~de~~

De schilderijen zien er prachtig uit. Oma probeert het

achteraf ook. De verf spat tot op het plafond. Oma's

schilderij is afschuwelijk. Gelukkig heeft ze een ander

talent: ze kan heerlijke soep maken.

6 Ben is op reis. Vul zijn sms-berichten aan.

Let op: soms moet je verschillende spellingweters toepassen.

vriend 😊 – pracht 😊 – dag 😊 – zon 😊 – pos 😊 bus

Zonnige groetjes uit Egypte, het is hier prachtig weer!
Vergeet niet om dagelijks de postbus leeg te maken. Ik
stuurde je een postkaart.
Vriendelijke groet!

hon 😊 – onvergeet 😊 – week 😊 – ongeloof 😊 – va 😊

Ik beleef hier onvergetelijke en ongelofelijke avonturen in de
woestijn. Vergeet je niet om wekelijks de vacht van mijn
hond Pouka te kammen? Dikke kus.

spijt 😊 – hobbel 😊 – pijn 😊 – plezier 😊 – spoed 😊

Ik heb net een plezierige, maar hobbelige rit gemaakt op een
kameel. Spijtig genoeg had ik nadien pijnlijke billen. Ik
zie je spoedig weer.

1 Zo schrijf je werkwoorden in de tegenwoordige tijd

Is het een pv?

ja → Zoek het onderwerp en de pv.

nee → Schrijf wat je hoort. Vergeet de spellingweters niet!

Verleden tijd (v.t.)

Geen klankverandering → *schreef* → *schreef* (v.t.)

Klankverandering → *hoort* → *hoorden* (v.t.)

Tegenwoordige tijd (t.t.)

1e persoon enkelvoud	2e persoon enkelvoud	3e persoon enkelvoud	1e/2e/3e persoon meervoud
ik STAM	jij STAM + t MAAR ... jij/je na pv: STAM	hij / zij / het / ... STAM + t	wij / jullie / zij / ... STAM + en

OF

Luister naar de laatste klank voor de -en van de infinitief.

trilt → *d*
trilt niet → *t*

Bv. *gespeeld, geplaatst*

Hoor je *d/f* achteraan? Verleng.

Hoor je *er* achteraan? Luister naar de *wij*-vorm.

1 a Bespreek of het in te vullen werkwoord een persoonsvorm is.

b Markeer in elke zin:

GEEL het onderwerp.

c Situeer het onderwerp op het werkwoordschema van de spellingweter: zet de pion in de juiste kolom.

d Vul de zin aan met het vervoegde werkwoord.

- 1 kraken ➤ Haar fiets kraakt nog altijd.
- 2 merken ➤ Niemand heeft er iets van gemerkt.
- 3 ontvangen ➤ Hij ontvangt zijn gasten hartelijk.
- 4 rijden ➤ Waarom rijd je die kant op?
- 5 worden ➤ Misschien wordt onze meester directeur.
- 6 naderen ➤ Ze zijn al een heel stuk genaderd.
- 7 beloven ➤ Dat beloof ik niet.
- 8 achtervolgen ➤ Die kat achtervolgt ons weer.
- 9 blijven ➤ Blijven jullie nog even in de gang?
- 10 veranderen ➤ Volgend jaar veranderen de klasgroepen.

2 Vervoeg de werkwoorden met behulp van het werkwoordschema.

- 1 piekeren ➤ Gelukkig piekert Paulien niet meer zoveel.
Haar mama heeft daar heel lang over gepiekerd.
- 2 schuiven ➤ Ze hebben de kast tegen de andere muur geschoven.
Senne schuift zijn stoel nooit onder zijn bank.
- 3 vernieuwen ➤ Alle huizen zijn vorig jaar vernieuwd.
De bakker vernieuwt zijn winkel.
- 4 luisteren ➤ Romy luistert aandachtig naar de uitleg.
Wie heeft goed geluisterd?
- 5 betekenen ➤ Zijn grootouders betekenen veel voor hem.
Die speler heeft veel betekend voor de ploeg.

3 Vul aan met de juiste vorm van het werkwoord.

1

- zeggen
- vragen
- wachten
- antwoorden
- zeggen
- hebben

▶ "Wanneer vraag je het?"

Amani.

"Ik wacht nog even", zegt Sara.

"Eigenlijk heb ik al te veel gereg Seppe
heeft het waarschijnlijk al door."

2

- denken
- kijken
- doen
- zijn

▶ "Waarom denk je dat?"

"Hij kijkt de hele tijd naar ons."

"Dat doet hij anders ook, hij
is altijd zo nieuwsgierig."